

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/85/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6717210414
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ama Odalošová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6717210414.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amy Odalošovej a členiek senátu JUDr. Danice Kočíčkovej a Mgr. Kataríny Katkovej, v právnej veci žalobcu: BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, proti žalovanej: C. C., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom A. Y. XXXX/X, XXX XX X., o zaplatenie 3 797,29 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Zvolen Sp. zn. 12Csp/135/2017-101 zo dňa 30. 11. 2018, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Zvolen Sp. zn. 12Csp/135/2017-101 zo dňa 30. 11. 2018 v napadnutom výroku, ktorým súd zamietol žalobu sčasti 19 %-ných úrokov ročne zo sumy 3 797,29 € od 08. 06. 2017 do zaplatenia (výrok III.) a v závislom výroku, ktorým súd priznal žalobcovi právo na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 percent (výrok IV.) **z r u š u j e a v r a c i a** vec v tejto časti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozhodol tak, že:

I. Konanie zastavil sčasti vyčíslených úrokov a úrokov z omeškania ku dňu 31.05.2017 vo výške 833,60 €.

II. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 3.797,29€, úroky a úroky z omeškania vyčíslené ku dňu 31.05.2017 vo výške 2.436,74 €, 5,25 %-ný úrok z omeškania ročne zo sumy 3.797,29 € od 08.06.2017 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

III. Súd zamietol žalobu sčasti 19 %-ných úrokov ročne zo sumy 3.797,29 € od 08.06.2017 do zaplatenia.

IV. Súd priznal žalobcovi právo na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 percent.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobca si uplatnil voči žalovanej právo na zaplatenie istiny 3.797,29 €, úroky 3.214,84 €, úroky 55,50 €, 19 %-né úroky ročne zo sumy 3.797,29 € od 08.06.2017 do zaplatenia, 5,25 %-né úroky z omeškania ročne zo sumy 3.797,29 € od 08.06.2017 do zaplatenia titulom Zmluvy o úvere číslo XXXXXXXXXXXX zo dňa 11.10.2012 uzavretej s právnym predchodcom žalobcu, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 4.000,-€. Deň 07.06.2017 je dňom vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru.

3. Okresný súd zastavil konanie sčasti vyčíslených úrokov a úrokov z omeškania ku dňu 31.05.2017 vo výške 833,60 € na základe späťvzatia žaloby právnym zástupcom žalobcu.

4. Žalovaná sa nevyjadрила.

5. Okresný súd na základe vykonaného dokazovania zistil skutkový stav, ktorý posúdil podľa § 497, § 502 ods. 1, 2, § 1 ods. 1, 2, 3, 4, 5,6, 7, 8 Zákona 129/2010 Z.z., § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 Vládneho nariadenia 87/1995 Z.z..

6. Okresný súd zistil, že Zmluva o úvere bola uzatvorená s právnym predchodcom žalobcu, a to s Poštovou bankou. Poštová banka postúpila pohľadávku žalobcovi na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky. Žalobca je teda aktívne legitimovaný na podanie žaloby. Žalovaná neuhradila žalobcovi istinu 3.797,29 €. Poskytnutie úveru, vzhľadom na to, že sa jedná o spotrebiteľský vzťah podľa Zákona 129/2010 Z.z. súd posúdil ako občiansko - právnu vec. Tým, že sa dostala žalovaná do omeškania, podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Vládneho nariadenia 87/1995 Z.z. je povinná zaplatiť 5,25 %-ný úrok z omeškania ročne zo sumy 3.797,29 € od nasledujúceho dňa po splatnosti pohľadávky. Okresný súd v súlade s citovanými predpismi priznal žalobcovi úroky a úroky z omeškania vyčíslené k 31.05.2017 vo výške 2.436,74 €.

7. Okresný súd zamietol žalobu sčasti 19 %-ných úrokov ročne zo sumy 3.797,29 € od nasledujúceho dňa po splatnosti pohľadávky od 08.06.2017 do zaplataenia v súlade s rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/143/98 keď dohodnuté úroky, zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu jeho splátok, od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania.

8. O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 256 ods. 2 Civilného sporového poriadku a § 255 ods. 1 CSP.

9. Proti rozsudku v súlade s § 355 ods. 1 CSP, v lehote v súlade s § 362 ods. 1 CSP podal odvolanie žalobca, a to do výrokov, ktorými súd žalobu vo zvyšku zamietol. Odvolanie podal podľa § 365 ods. 1 písm. a), f), h) CSP. Navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť v napadnutej časti, resp. zmeniť tak, aby súd vyhovel žalobe v celom rozsahu. Vytýkal rozhodnutiu, že je nepreskúmateľné a arbitrárne, nie je zrejme z akého právneho predpisu súd vychádzal, keď uzavrel, že po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalobca nemá nárok na dohodnuté zmluvné úroky. Pokiaľ súd prvej inštancie poukázal len na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo 143/1998 má za to, že toto už nevyhovuje potrebám súčasného právneho stavu. Napr. z § 16 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z., výkladom a contrario v prípade, ak dôjde k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru, veriteľ má rovnako zachované právo na vrátenie peňažných prostriedkov spolu s dohodnutým úrokom až do okamihu splatenia úveru. Poukázal na diametrálne odlišnú rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov o tejto právnej otázke. Má za to, že v prípade zmluvného úroku z úveru ide o dohodnuté zmluvné plnenie akcesorickej povahy, je nevyhnutne spojené s istinou úveru, od ktorej existencie závisí aj samotný zmluvný úrok ako forma odmeny veriteľa za poskytnutie predmetného úveru. Žalovaný si bol tohto nároku vedomý a zaviazal sa tieto úroky uhrádzať. Poukázal na § 503 ods. 3 ObZ, ktoré upravuje obdobie, za ktoré má veriteľ nárok na zmluvný úrok. Z jazykového výkladu je zrejme, že veriteľ má nárok na úrok až do splatenia úveru. Zosplatenie úveru je len zmena termínu splatnosti, na ktorú má veriteľ nárok. Ak je dlžník povinný platiť zmluvné úroky v prípade, ak platí úver v splátkach, odporuje logickému výkladu, aby bol od tohto oslobodený v prípade oprávnenej zmeny termínu splatnosti. Úroky z úveru sú odplatou za poskytnutie peňažných prostriedkov. Poukázal na bod 6.4 Obchodných podmienok, podľa ktorého v prípade, ak sa stane úver predčasne splatným, banka je oprávnená úročiť nesplatenú istinu úveru zmluvnou úrokovou sadzbou a sadzbou úrokov z omeškania až do úplného splatenia zmluvného záväzku klienta voči banke. S obchodnými podmienkami úveru sa žalovaný oboznámil a vyjadril s nimi súhlas a je nepochybné, že úročenie úveru zmluvnou úrokovou sadzbou od jeho poskytnutia až do úplného splatenia bolo úmyslom žalobcu a žalovanému musel byť tento zámer, vzhľadom na formuláciu jasný. Žalovanému tak vznikla povinnosť uhrádzať zmluvne dohodnutý úrok až do vrátenia celej sumy. Keďže oba typy úrokov sú diametrálne odlišným právnym inštitútom a sledujú iný cieľ, nemôže ísť o dvojité sankcionovanie žalovaného. Dohodnuté úroky predstavujú odmenu za požičanie peňazí, naproti tomu, úroky z omeškania sú sankciou za porušenie povinnosti - nedodržanie dohodnutej doby splatnosti. Zosplatením úveru nedochádza k zániku zmluvného vzťahu, ale k zmene obsahu záväzku. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici 41Co/13/2018 a odlišné stanovisko sudcu a zároveň podpredsedu Ústavného súdu SR JUDr. C. B., pokiaľ ide o ochranu spotrebiteľov.

10. Žalovaná sa k odvolaniu nevyjadrila.

11. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 379, § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 2 CSP a contrario a rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom výroku, ktorým okresný súd žalobu v časti zamietol (III. výrok) a v

závislom výroku o trovách konania (IV. výrok) podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec mu v tomto rozsahu podľa ustanovenia § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

12. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvavej činnosti odvolacieho súdu.

13. Predmetom konania v časti, ktorou súd žalobu zamietol je žalobcom uplatnený nárok na úrok po zosplatnení spotrebiteľského úveru. Vo veci nie je sporné, že na základe zmluvy o úvere poskytol právny predchodca žalobcu žalovanej finančné prostriedky, jedná sa o spotrebiteľský zmluvný vzťah uzatvorený medzi žalobcom - osobou, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy konala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalovanou - fyzickou osobou, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Nepriznanie nároku na dohodnutý úrok z úveru po splatnosti úveru okresný súd odôvodnil, tak, že zamietol žalobu sčasti 19 %-ných úrokov ročne zo sumy 3.797,29 € od nasledujúceho dňa po splatnosti pohľadávky od 08.06.2017 do zaplatenia v súlade s rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/143/98, keď dohodnuté úroky, zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu jeho splátok, od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania.

15. Odvolateľ namietal, že rozhodnutie v napadnutej časti je nepreskúmateľné a arbitrárne, pretože nie je zrejmé, z akého právneho predpisu súd vychádzal, keď uzavrel, že po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalobca nemá nárok na dohodnuté zmluvné úroky. Poukázal na § 503 ods. 3 ObZ, z jazykového výkladu ktorého je zrejmé, že veriteľ má nárok na úrok až do splatenia úveru, uviedol, že v bode 6.4 Obchodných podmienok je pre prípad, ak sa stane úver predčasne splatným dohodnuté, že banka je oprávnená úročiť nesplatenú istinu úveru zmluvnou úrokovou sadzbou a sadzbou úrokov z omeškania až do úplného splatenia zmluvného záväzku klienta voči banke. S obchodnými podmienkami úveru sa žalovaný oboznámil a vyjadril s nimi súhlas a je nepochybné, že úročenie úveru zmluvnou úrokovou sadzbou od jeho poskytnutia až do úplného splatenia bolo úmyslom žalobcu a žalovanému musel byť tento zámer, vzhľadom na formuláciu jasný.

16. Odvolací súd udáva, že žalobca už v žalobe tvrdil, že v zmysle obchodných podmienok, v prípade ak sa úver stane predčasne splatným, veriteľ je ďalej oprávnený úročiť nesplatenú istinu úveru úrokom dojednaným v Zmluve.

17. Procesný postup súdu znamenajúci porušenie práva na spravodlivý proces je jedným zo zákonných dôvodov pre zrušenie rozhodnutia. Obsah práva na spravodlivý proces je pomerne široký a medzi jeho zložky patrí (okrem iných) aj právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami sporu zo strany súdu a právo na spravodlivé prejednanie veci, ktorého súčasťou je i právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

18. Podľa Európskeho súdu pre ľudské práva, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia - právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad. Právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument. Stačí, aby reagoval na skutočnosti, ktoré sú z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považované za rozhodujúce. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo na spravodlivé súdne konanie (ÚS SR sp. zn. III. ÚS 209/04, sp. zn. IV. ÚS 112/05, sp. zn. I. ÚS 380/08, sp. zn. III. ÚS 172/2010, sp. zn. II. ÚS 537/2010).

19. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie nie je zrejmé, aký skutkový súd stav zistil aké ustanovenia právnych predpisov aplikoval v súvislosti s rozhodnutím o zamietnutí nároku na úrok po zosplatnení, z akých dôvodov ich na daný právny vzťah aplikoval a ako ich vyložil. Z obsahu odôvodnenia súdu prvej inštancie nie je zrejmé, či sa zaoberal tvrdením žalobcu, že došlo k dohode o platení úroku po zosplatnení úveru, a aký skutkový stav o tejto tvrdenej skutočnosti zistil, t. j. či došlo k uzavretiu takejto

dohody, či to žalobca preukázal alebo nie a ako vyhodnotil toto tvrdenie vzhľadom na uplatnený nárok žalobcom.

20. Rozhodnutie súdu v napadnutej časti je pre nedostatok dôvodov nepreskúmateľné. Vzhľadom na uvedené odvolaciu súdu neostávala iná možnosť ako rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom výroku, ktorým okresný súd žalobu zamietol (III. výrok) a v závislom výroku o trovách konania (IV. výrok) podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a vec mu v tejto časti podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 CSP) ani na jeho zmenu (§ 388 CSP).

21. Úlohou prvoinstančného súdu bude náležite sa vysporiadať s nárokom žalobcu na úrok po zosplatnení úveru, uviesť aký skutkový stav zistil, aké ustanovenia aplikoval a ako ich vyložil, s prihliadnutím aj na obsah Zmluvy o úvere, Obchodných podmienok; zistiť, či tvrdenie žalobcu o tom, že platenie úroku po zosplatnení vyplýva zo zmluvy, ak áno, či zmluvné dojednania ohľadne žalobcom uplatnených nárokov po zosplatnení úveru je dostatočne konkretizované v Zmluve o úvere, t.j. či z obsahu dojednania vyplýva dohoda strán ohľadne nároku žalobcu na úroky po zosplatnení úveru a či uvedené zmluvné dojednania majú všetky atribúty platného dojednania (§ 37 a nasl. OZ). Odvolací súd dopĺňa, že zmluvný vzťah je vzťahom spotrebiteľským, ktorý musí nevyhnutne podliehať ex offio súdnej kontrole, preto súd prvej inštancie, ak zistí, že účastníci v zmluve dojednali platenie úrokov po zosplatnení úveru, posúdi toto dojednanie, z hľadiska prijateľnosti/neprijateľnosti zmluvného dojednania. V odôvodnení rozhodnutia súd v súlade s § 220 ods. 2 CSP uvedie, čoho sa žalobca domáha, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, a to uvedením rozhodujúcich skutkových tvrdení týkajúcich sa sporu. Následne súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané, ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil a ako vec právne posúdil.

22. Odvolací súd pre úplnosť udáva, že nie je možné vylúčiť, aby si zmluvné strany pri peňažnej pôžičke, úvere dohodli úroky aj za dobu, počas ktorej bude istina dlžníkom skutočne užívaná (do jej faktického vrátenia veriteľovi), teda aj za dobu, počas ktorej je dlžník v omeškaní so splnením svojho záväzku, z hľadiska posúdenia doby, za ktorú boli pri peňažnej pôžičke dohodnuté úroky, je vždy určujúci obsah zmluvy podľa dohody zmluvných strán, pričom úroky a úroky z omeškania môžu byť veriteľom požadované vedľa seba (Najvyšší súd ČR rozsudok z 24. 07. 2014 sp. zn. 33Cbo/140/2014, z 27. 06. 2007 sp. zn. 33Odo/657/2005).

23. V novom rozhodnutí rozhodne prvoinstančný súd i o náhrade trov celého, teda i odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov členov senátu 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania, t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpisu uvedie, tiež proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh § 428 CSP).